

Kannanotto 16.1.2019

Työterveyslaitoksen ehdotukset hallitusohjelmaan 2019

Työterveyslaitos ehdottaa hallitusohjelmaan kokonaisvaltaista työelämän kehittämistä

Työn murros haastaa uuden eduskunnan. Työn murros luo mahdollisuuksia nostaa työlisyyttä ja tehdä hyvinvointiyhteiskunnasta ja työelämästä entistä parempi. Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi ehdotamme, että hallitus ottaa työliställeen työelämän kokonaisvaltaisen kehittämisen.

Ratkottavia keskeisiä kehittämiskohteita ovat muun muassa sosiaaliturvauudistus, digitalisaation ja tekoälyn fiksi hyödyntäminen sekä lapsi- ja perhemyönteisyyden lisääminen työelämässä.

Sosiaaliturvan pitää vahvistaa osaamista, osallistumista ja työkykyä

TAUSTAA: Sosiaaliturvauudistuksen keskeinen tehtävä on selventää, mihin sosiaaliturvalla pyritään. Työterveyslaitoksen mielestä sosiaaliturvassa pitää vahvistaa osaamista, osallistumista ja työkykyä.

On syytä varautua kaikki sidosryhmät kattavaan pitkäjänteiseen, parlamentaariseen ja kolmikantaiseen toteukseen. Yksittäiseen tukeen puuttuminen on turhaa, koska erilliset tuet ja palvelut eivät kommunikoivat keskenään.

EHDOTUS: Uuden toimintamallin ydin pitäisi olla tietoturvaltaan vahva My Data -ajattelu, joka muodostaa alustan innovatiivisille ja yksilöllisille palveluille. My Data on uudenlainen, ihmiskeskeinen näkökulma henkilötietojen hallintaan. Se tarkoittaa, että ihminen voi itse hallita hänestä eri rekistereihin kerättyä tietoa ja sen käyttöä ja samalla toteuttaa muun muassa EU:n tietosuoja-asetuksen mukaisia oikeuksiaan, kuten oikeutta saada tietää, mitä hänen tietojensa käsitellään ja mahdollisuutta antaa lupia tietojensa käsittelyyn. My Data lisäisi näin tietojen käsittelyn läpinäkyvyyttä ihmiselle itselleen ja asettaisi ihmisen tiedon hallinnan keskiöön.

Yhteiskunnan on investoitava digimurroksessa sekä osaamisen että työn kehittämiseen

TAUSTAA: Digitaalisaation tärkein vaikutus työelämässä ei ole työn massiivinen automatisointi vaan sen sisällöllinen muutos. Tekoäly ja älykkäät robotit luovat mahdollisuuksia kehittää työtä siten, että ihmiset pystyvät keskittymään monipuolisempiin, vaativampiin ja enemmän arvoa luoviin toimintoihin. Tässä onnistuminen edellyttää panostusta sekä ihmisten osaamisen että itse työn kehittämiseen.

Tapoja organisoida työtä tulisikin ajatella työpaikoilla rohkeasti uudelleen. Työtä tulisi kehittää tavalla, jossa hyödynnetään optimaalisella tavalla ihmisen ja kehittyvien koneiden parhaat ominaisuudet. Koneen osalta näitä ovat väsymättömyys, toistokyky ja laskentateho, ihmisen osalta taas luovuus ja sosiaalinen älykyys.

Digitalisaatio ei ole toistaiseksi näkynyt teollisissa länsimaissa vauhdittavana tuottavuuskasvuna. Teknologiset innovaatiot ovat kautta teollisen historian vaatineet tuekseen erilaisia työelämän organisatorisia innovaatioita.

EHDOTUS: Teknologisten innovaatioiden syntyä tulisi nykyisessäkin teknologisessa murroksessa edistää työpaikkojen ja työmarkkinajärjestöjen yhteisillä kehittämisohjelmilla. Suomesta voisi tulla digiajan johtava innovaatioiden kokeilija.

Työpaikkojen perhemyönteisyyden lisäämiseen tarvitaan lisää kannustusta hallitukselta

TAUSTAA: Nykyisen hallituksen käynnistämän lapsistrategian tavoitteena on vahvistaa lapsi- ja perhemyönteistä yhteiskuntaa esimerkiksi työn ja perheen yhteensovittamista parantamalla. Ihmisen hyvinvointi on kokonaisuus, joka rakentuu työssä ja työn ulkopuolella.

EHDOTUS: Tulevan eduskunnan ja hallituksen pitäisikin edelleen kannustaa työpaikkoja perhemyönteisyyden lisäämiseen ja konkreettisiin toimiin ryhtymiseen. Keinot ovat jo olemassa, ne pitää vain ottaa käyttöön.

Työterveyslaitos ehdottaa perhemyönteisten käytäntöjen toimintasuunnitelman kirjaamista ja seuraamista osana työpaikan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa. Lisäksi erityisen haasteellisissa tilanteissa olevien eli epätyypillistä työaikaa tekevien, yksinhuoltajien, omaishoitajien ja perhevapaalta palaavien työhön osallistumisen helpottamiseksi tulisi kehittää vaikuttavia toimenpiteitä esimerkiksi osana työelämän kehittämisohjelmaa

Työterveyslaitos on tuottanut maksuttoman koulutusmateriaalin, jota kaikki työpaikat voivat hyödyntää omia perhemyönteisiä toimintatapoja kehittäessään.

Lisätiedot:

Antti Koivula, pääjohtaja, Työterveyslaitos, puh. 030 474 2341, antti.koivula@ttl.fi, Twitter @senatorantti

Tuomo Alasoini, tutkimusprofessori, Työterveyslaitos, puh. 050 564 6140, tuomo.alasoini@ttl.fi,

Twitter @tuomoalasoini

Salla Toppinen-Tanner, ohjelmapäällikkö, Työterveyslaitos, puh. 046 851 2517, salla.toppinen-tanner@ttl.fi,

Twitter @salla_TT

Tutustu myös:

[Tiedote 16.1.2019 Työn murros haastaa uuden eduskunnan](#)

[Sosiaaliturva 2030 \(Toimi-hanke, Valtioneuvoston kanslia\)](#)

[Tiedote 16.1.2019 Työelämän varsinainen digiloikka on vielä ottamatta](#)

Raportti Tietoa työstä: [Digitalisaatiolla työn uudelleenajatteluun, Tuomo Alasoini, Työterveyslaitos 2018. \[www.julkari.fi\]\(http://www.julkari.fi\)](#)

[Tiedote 16.1.2019 Työpaikan perheystävällisyys tukee hyvinvointia ja tuottavuutta – uusi maksuton koulutusmateriaali jokaisen työpaikan käyttöön](#)

[Koulutusmateriaali "Perheystävälliseksi työpaikaksi! -kouluttajan työkalupakki" tästä](#)